
ЩОДО АЛЬТЕРНАТИВНИХ СПОСОБІВ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Оксана ГУСАК
Андрій ГУСАК

Конфлікт – це сутичка полярних інтересів і поглядів, максимальне загострення протиріч, які викликають активні дії та боротьбу, що супроводжуються складними ситуаціями; стан, в якому кожна сторона намагається зайняти позицію недопустиму для інтересів іншої сторони [1].

Щодо конфлікту у сфері права інтелектуальної власності – то це стан суспільних відносин, сторони яких перебувають в умовах протидії через порушення, потенційну можливість порушення прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності, мають неузгодженість поглядів, інтересів, переконань щодо процесу створення результатів інтелектуальної творчої діяльності або використання, охорони об'єктів права інтелектуальної власності та обсягу прав, які щодо них виникають [2].

Саме у сфері поширення та охоплення категорій учасників, на яких впливають наслідки конфліктів, і полягають їх особливості у праві інтелектуальної власності. Конфлікт може мати публічно-правовий прояв через вплив його наслідків на суспільство та державу.

Саме публічно-правовий характер конфліктів у сфері права інтелектуальної власності виражається в тому, що незаконне використання або створення об'єктів права інтелектуальної власності можуть викликати, приміром, розповсюдження продукції, яка обманює купців, чи неможливість виробництва товарів, які важливі для забезпечення здоров'я населення або інших інтересів споживачів і суспільства.

Що стосується альтернативного врегулювання конфліктів, то воно як неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності визначає поведінку сторін конфлікту, яка направлена на використання різних способів вияву факторів, які визначили появу протиріч і на визначення найкращих шляхів їх вирішення. До основних переваг альтернативного врегулювання конфліктів належать: узгодження інтересів сторін з процедурних питань; добровільний вибір сторонами способу вирішення конфлікту; визначення слухного для всіх сторін рішення; прискорене вирішення питань; пошук шляхів для співпраці та збереження ділових відносин.

Різноманітність засобів альтернативного врегулювання спорів дає можливість встановити критерії для їх класифікації. Альтернативні способи врегулювання конфліктів у сфері права інтелектуальної власності діляться на категорії за такими критеріями: залучення третьої сторони; мета проведення; визначення процедури проведення; обов'язковості прийнятого рішення; повноваження щодо прийняття рішень [3].

Медіація є альтернативним способом врегулювання конфлікту у сфері права інтелектуальної власності. Медіація – це переговорний процес за участю третьої нейтральної сторони, спрямований на пошук взаємовигідного рішення для врегулювання конфлікту щодо об'єктів інтелектуальної власності та прав, які щодо них виникають [3].

Успішне розповсюдження медіації в Україні вимагає проведення багатоетапної просвітницької роботи. Першим рівнем є проведення ознайомчих заходів для учнів, другий – просвіта у закладах вищої освіти, третій – на підприємствах та організаціях щодо конфліктів і можливих способах їх врегулювання.

Список використаних джерел

1. Вільна енциклопедія “Вікіпедія”. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82>

2. Бурова Л. Щодо співвідношення категорій “конфлікт” та “спір” у сфері права інтелектуальної власності. Національний університет “Одеська юридична академія”. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/evrpol_2016_3_2_36.pdf

3. Галупова Л. І. Альтернативні способи врегулювання конфліктів у сфері права інтелектуальної власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2021. С. 59–61.